

Melding om vedtak

Barne- og Likestillingsdepartementet
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Høringsuttalelse fra Marker kommune - NOU 2017:6, Offentlig støtte til barnefamiliene

Formannskapet- 17/050, har i møte 28.09.2017 fattet følgende vedtak:

Marker kommune kan ikke stille seg bak høringsuttalelsen med bakgrunn i følgende;

- Ingen entydig konklusjon grunnet dissens mellom ekspertgruppens medlemmer
- Det foreligger ingen uttalelse fra KS som kommunenes faginstans.
- Stor kompleksitet i vedrørende økonomiske konsekvenser og effekt for kommunen.
- For mange viktige politiske områder sammenstilt på en uoversiktlig måte.
- NOU'en kom midt i valgkampen og fikk for liten oppmerksomhet til å berøre et så omfattende og viktig tema.
- Vanskelig for kommunestyrepolitikere å se helheten og konsekvensene av en slik omfattende politikk.
- Dette er en sak som tilhører stortingets politikere.

Med hilsen

Hanne Beate Vigen Hattestad
Utvalgssekretær.

Mottakere

Barne- og
Likestillingsdepartementet

Postboks 8036 DEP

0030

OSLO

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
17/027	Oppvekst- og omsorgsutvalget	22.08.2017
17/057	Kommunestyret	05.09.2017
17/050	Formannskapet	28.09.2017

Høringsuttalelse fra Marker kommune - NOU 2017:6, Offentlig støtte til barnefamiliene

Formannskapet 28.09.2017:

FS- 17/050 Vedtak:

Marker kommune kan ikke stille seg bak høringsuttalelsen med bakgrunn i følgende;

- Ingen entydig konklusjon grunnet dissens mellom ekspertgruppens medlemmer
- Det foreligger ingen uttalelse fra KS som kommunenes faginstans.
- Stor kompleksitet i vedrørende økonomiske konsekvenser og effekt for kommunen.
- For mange viktige politiske områder sammenstilt på en uoversiktlig måte.
- NOU'en kom midt i valgkampen og fikk for liten oppmerksomhet til å berøre et så omfattende og viktig tema.
- Vanskelig for kommunestyrepolitikere å se helheten og konsekvensene av en slik omfattende politikk.
- Dette er en sak som tilhører stortingets politikere.

Behandling:

Forslag fra Marker Ap og Marker SP

Marker kommune kan ikke stille seg bak høringsuttalelsen med bakgrunn i følgende;

- Ingen entydig konklusjon grunnet dissens mellom ekspertgruppens medlemmer
- Det foreligger ingen uttalelse fra KS som kommunenes faginstans.
- Stor kompleksitet i vedrørende økonomiske konsekvenser og effekt for kommunen.
- For mange viktige politiske områder sammenstilt på en uoversiktlig måte.
- NOU'en kom midt i valgkampen og fikk for liten oppmerksomhet til å berøre et så omfattende og viktig tema.
- Vanskelig for kommunestyrepolitikere å se helheten og konsekvensene av en slik omfattende politikk.
- Dette er en sak som tilhører stortingets politikere.

Forslag fra Marker H og Marker Krf

Marker kommune er glade for at det er gjort en gjennomgang av ordningene som gjelder for barnefamiliene i Norge, men vi mener helt klart at dette høringsdokumentet framstår som lite gjennomarbeidet da vi savner grundigere konsekvensutredninger på en del punkter i rapporten. Rapporten er omfattende og vanskelig å sette seg inn i, da alle vurderinger henger sammen, og man ved å si noe om et punkt også automatisk vil berøre mange andre punkter i vurderingen. At det er

dissens mellom utvalgets medlemmer på enkelte punkter tolker vi som at denne rapporten berører mange punkter hvor det ikke er entydige svar. Dette må man ta med seg videre inn i arbeidet, dersom man skal gjøre drastiske endringer i familiepolitikken i Norge på bakgrunn av denne NOUen. På tross av dette ønsker vi likevel å gi et hørings svar på de punktene i rapporten der vi vil markere vår uenighet, da vi mener at vår taushet ville være å samtykke dersom vi ikke ga et svar.

Marker kommune er positive til en foreldrepengeordning som omfatter alle foreldre, uavhengig av tidligere yrkesdeltagelse, med en minsteytelse tilsvarende 2G.

Marker kommune er opptatt av at både far og mor er viktige omsorgspersoner og vi synes derfor det er bra at utvalget anbefaler individuelle rettigheter som likestiller foreldre med tanke på rett til foreldrepenger.

Vi ønsker derimot ikke en likedeling av foreldrepermisjonen. Vi ser poenget, som er påpekt i rapporten, om at fedre tar den kvoten de er tildelt, og derfor ønsker vi å øke fars kvote til 14 uker. Vi mener derimot at det er lagt altfor mye vekt på å få mor tilbake i arbeidslivet, og ikke tatt nok hensyn til hva som er til barnets beste de første månedene av livet. Kvinner har raskt tapt sine rettigheter som mor. Det er en biologisk forskjell på mor og far med tanke på fødsel og amming, og vi mener derfor at dette bør utredes grundigere før man vedtar å gi mor og far like rettigheter vedrørende foreldrepermisjonen.

Dersom man går for utvalgets forslag om likedeling av foreldrepermisjonen, vil man også ta fra familier valgfriheten til selv å velge hvordan de løser foreldrepermisjonen. Det er mange arbeidstakere som vil ha vanskeligheter med å ta ut sine tildelte uker, og dersom det skal være tungtveiende grunner for å overføre sine uker mellom foreldrene, vil mange foreldre oppleve å miste store deler av permisjonen. Dette vil få store konsekvenser for familien som helhet. Barnetrygden er et punkt i rapporten vi ønsker å markere uenighet på. Utvalget ønsker en behovsprøvd modell. Vi ønsker derimot å beholde barnetrygden som en universell ytelse. I tillegg ønsker vi å styrke barnetrygden for alle og skattlegge den slik at de som trenger det mest får den største økningen. Dersom barnetrygden behovsprøves vil dette ramme helt vanlige familier. En hovedmålsetning med barnetrygden er å kompensere for forskjellene i økonomiske behov mellom familier med og uten barn. Derfor mener vi at samfunnet generelt må ta dette ansvaret, i stedet for en omfordeling mellom barnefamilier.

Vi vil også uttrykke vår uenighet mot at kontantstøtten skal avvikles. Utvalget vil fjerne kontantstøtten for å finansiere gratis barnehage, men kontantstøtten står for 1,8 mrd av familieutgiftene, mens innføring av gratis barnehage vil koste 11,6 milliarder - i tillegg til de 40 mrd som allerede går til barnehagedrift. Med utvalgets forslag vil mesteparten av fellesskapets familieinvesteringer gå til barnehagedrift. Vi er opptatt av at det skal være god kvalitet på barnehagene og at dette skal være et tilbud alle kan benytte seg av, men vi mener at det ikke bør gå på bekostning av familiers valgfrihet og mulighet til å få noen måneder ekstra sammen med ettåringen sin. At man har regelverk som sikrer rettighetene til ulønnet permisjon, vil i praksis ikke ha noe å si for mange. Kontantstøtten vil kunne være den ekstra økonomiske kompensasjonen som skal til for at man får den økonomiske muligheten til være hjemme med ettåringen.

I utvalgets vurderinger er det utelukkende sett på de sosioøkonomiske begrunnelsene for om man bør beholde eller fjerne kontantstøtten. Vi savner en grundig vurdering av hva som er til barnets beste. Samfunnet bør bygges på barnas premisser. En god barndom varer livet ut. Forskning og mange fagpersoner peker på at små barn opplever mye stress knyttet til det å bli adskilt fra mor og far, og å måtte forholde seg til mange nye barn og voksne. Forskning viser også økt nivå av stresshormonet kortisol hos små barn med lange dager i barnehage. Vi har i tillegg mye kunnskap om de minste barnas behov for stabilitet og en fast tilknytningsperson den første tiden av livet. Vi vet fremdeles lite om hva slags langtidseffekter det vil ha for små barn å begynne i barnehage tidlig. Dersom man vurderer å ta bort kontantstøtten og innføre gratis barnehage bør man i større grad se på hvilken påvirkning dette vil ha på barna. Vi mener det er tatt for lite hensyn til hva som er barnets beste i utvalgets vurdering av å ta bort kontantstøtten.

Prinsipielt synes vi også det er problematisk at staten kun skal gi økonomisk støtte til de foreldrene som velger statlig/kommunal omsorgsform for sine minste. Like muligheter for alle vil ikke nødvendigvis si at alle må og skal velge likt.

Utvalget peker på at kontantstøtten har en negativ effekt på arbeidsmarkeds-deltakelsen blant mødre som har barn i kontantstøttealder, og spesielt blant mødre med innvandrerbakgrunn. Vi tror det er mange grunner til at denne gruppen faller utenfor arbeidsmarkedet, og en opphevelse av

kontantstøtten vil ikke alene nødvendigvis bidra til store forandringer. Vi mener i stedet at andre intensiver bør settes inn for å få denne gruppen inn i arbeid. For å minimere den negative effekten av at denne gruppen mottar kontantstøtte og utsetter barnehagestart, foreslår vi at minoritetsforeldre uten tilstrekkelige norskkunnskaper som mottar kontantstøtte skal få norskopplæring der det legges til rette for barnepass, uten å få trekk i kontantstøtten. Dette mener vi vil ha større gevinst med tanke på å få innvandrerkvinner inn i arbeid, enn å ta bort kontantstøtten.

Til sist vil vi bemerke at det er synd at denne viktige NOUen kom midt oppi valgkampen og at den har fått for liten oppmerksomhet til å berøre et så omfattende og viktig tema. Dette bør tas hensyn til i videre behandling av saken.

Votering:

Fellesforslag fra Marker H og Marker Krf:	Falt med 2 mot stemmer
Fellesforslag fra Marker Ap og Marker Sp:	Enstemmig

Kommunestyret 05.09.2017:

KS- 17/057 Vedtak:

Saken utsettes til Formannskapetets møte 28. September 2017. Kommunestyret gir Formannskapet mandat til å svare ut høringen

Behandling:

Fellesforslag fra Marker Arbeiderparti, Marker Senterparti, Marker KrF, Marker Høyre, Marker Venstre og Uavhengig representant

Saken utsettes til Formannskapetets møte 28. September 2017.

Kommunestyret gir Formannskapet mandat til å svare ut høringen

Fellesforslaget enstemmig vedtatt.

Oppvekst- og omsorgsutvalget 22.08.2017:

OO- 17/027 Vedtak:

Uvalget sender saken videre til Kommunestyret uten innstilling.

Behandling:

Utvalget velger å sende saken videre til Kommunestyret uten innstilling.

Rådmannens forslag til innstilling:

Marker kommune støtter utvalgets vurderinger i NOU 2017:6, Offentlig støtte til barnefamilie.

Saken gjelder:

Høring på NOU 2017:6, offentlig støtte til barnefamilier.

Denne saken skal sluttbehandles av: Kommunestyret.

Bakgrunn og saksopplysninger:

Barnefamilieutvalget ble oppnevnt i 2015 og har i 2017 overlevert sin innstilling til barne- og likestillingsdepartementet. Deres vurderinger og anbefalinger innen det offentlige tjenestetilbud og overføringsordninger til familier og barn under 18 år, legges fram i NOU 2017:6, Offentlig

støtte til barnefamiliene. Barnefamilieutvalgets vurderinger og anbefalinger er gitt i et sammendrag i kap 15 i NOU 2017:6 (se vedlegg). Hele NOU'en kan leses her: [NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamilier](#)

Vurdering av alternativer og konsekvenser:

Tverrfaglige vurderinger:

Familiepolitikk utgjør et viktig sett av virkemidler med betydning for barnefamiliers situasjon og levekår. Reduksjon av barnefattigdom er et viktig virkemiddel for å redusere sosiale ulikheter.

2 hovedpunkter i den nye familiepolitikken skal være;

1. Likestilte foreldreskap: sosial utjevning, individuelle rettigheter og likedeling – anbefales av hele barnefamilieutvalget.
2. Universelle ordninger i en ny tid: fra kontantytelser til tjenester – anbefales av barnefamilieutvalgets flertall

Noen av anbefalingene i kap 15.2.3 er:

- Innføring av målrettet barnetrygd
- Individuell rett til foreldrepenger og likedeling av foreldrepenger mellom foreldrene.
- Løpende minsteytelse som foreldrepengeordning erstatter engangsstønad og andre stønader til enslig forsørger og studenter
- Kontantstøtte avvikles
- Innføring av gratis barnehage (dissens)

Et flertall mener at barnetrygden må behovsrettes, mens et mindretall mener at barnetrygden fortsatt skal være en universell ytelse.

Flertallet mener at det bør innføres gratis barnehage, og et mindretall foreslår å videreføre delvis foreldrebetaling.

Barnefamilieutvalget er enige om et forslag som innebærer:

- En foreldrepengeordning som omfatter alle foreldre – uavhengig av tidligere yrkesdeltagelse med en minsteytelse tilsvarende 2G
- Individuelle rettigheter for mor og far som likestiller foreldre
- Lik deling av perioden mellom foreldrene

Vurderinger av etikk og samfunn, herunder omdømme:

På enkelte områder er ikke barnefamilieutvalget enige om anbefalinger. Dette handler om ulike både faglige, etiske og politiske syn. NOU 2017:6 er et omfattende dokument, og utvalgets vurderinger og anbefalinger i kapittel 15 vil gi et sammendrag og innblikk i utvalgets arbeid. Det vises også til flere punkter enn de som er nevnt her i saksframlegget.

Vurdering av økonomi og organisasjon

Innføring av løpende minsteytelse vil erstatte overgangsstønad og engangsstønad. Det vil forenkle og forbedre situasjonen for de som ikke har opparbeidet seg opptjening gjennom yrkeslivet, enten fordi man er ung eller student. Også fedre uten opptjent rett vil få foreldrepenger og fedres rett til foreldrepenger og permisjon vil være uavhengig av mors opptjening. Det vil skape mindre sosiale skjevheter og mindre ulikhet mellom mor og fars muligheter til å ta ut foreldrepermisjon.

Aktuelle planer, vedtak og dokumenter

Ikke relevant i forhold til høringsuttalelse.

Vedlegg:

14.08.2017	NOU 2017 6 Offentlig støtte til barnefamiliene - høring (L)(13732)	1332677
------------	--	---------

14.08.2017

15 Utvalgets vurderinger og anbefalinger, Offentlig støtte
til barnefamiliene

1332678

Tove Kolstad Skadsheim
rådmann